

BARN OG MEDIER 2018

Norske 9 – 18-åringer

Funn om:

Passord og persovern s. 4

Deling av bilder og video s. 8

Aldersgrenser på kino, tv, sosiale medier og spill s. 11

FORELDRE OG MEDIER 2018

Foreldre til norske 1 – 18-åringer

Funn om:

Foreldre om aldersgrenser på kino, tv, sosiale medier
og spill s. 16

Foreldre om delingskultur: bilder og sosiale medier
s. 21

Informasjon om undersøkelsen

Undersøkelsen Barn og unges mediebruk 2018 er gjennomført av Sentio Research Norge på oppdrag fra Medietilsynet.

Formålet med undersøkelsen er å gi en samlet framstilling av barn og unges bruk av ulike digitale medier. Dette omfatter barn og unges digitale deltakelse, kompetanse og dømmekraft, i tillegg til foreldres deltakelse og regulering av barn og unges mediehverdag. Inn under disse problemstillingene kartlegger undersøkelsen blant annet medievaner (sosiale medier, spill, tv), negative opplevelser (mobbing, ubehagelige seksuelle kommentarer), kildekritikk og holdninger til medieregulering.

Medietilsynet samarbeider med et bredt nettverk av aktører, og har et særskilt opplysnings- og informasjonsarbeid med fokus på trygg bruk av digitale medier for barn og unge. I den forbindelse bidrar undersøkelsen med et empirisk kunnskapsgrunnlag basert barn og unges egen rapportering om deres faktiske bruk, erfaringer, holdninger, opplevelser og følelser knyttet til nettbruk.

Medietilsynet er faglig ansvarlig for undersøkelsen både når det gjelder spørsmål og spørsmålsutforming, metode, gjennomføring og rapportering. Datainnsamling og databearbeiding er gjennomført av Sentio Research Norge i nært samarbeid med Medietilsynet.

Gjennomføring

Det er samlet inn svar fra 4 805 barn i alderen 9-18 år. Undersøkelsen ble gjennomført ved at Sentio rekrutterte et utvalg skoler til å delta. For å oppnå et mest mulig representativt utvalg, ble rekrutteringen basert på klyngeutvalg. Datainnsamlingen er gjennomført på skoler ved bruk av elektronisk spørreskjema. Feltarbeidet foregikk i oktober og november 2017.

Parallelt med denne undersøkelsen er det gjennomført en undersøkelse med fokus på foreldre til barn i alderen 1-18 år. Dette både for å avdekke gap i digital mediebruk, kompetanse og holdninger, samt foreldrenes kunnskaper om barnas nettbruk og erfaringer.

Se eget vedlegg for mer utfyllende informasjon om undersøkelsene og praktisk gjennomføring

Tidligere undersøkelser og sammenligning over tid

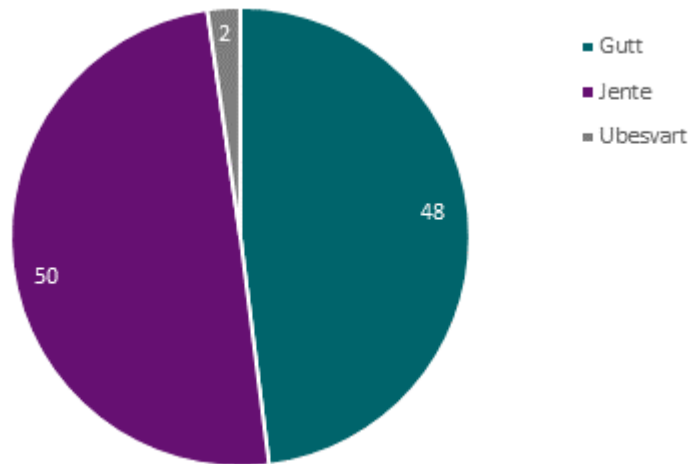
Spørsmålsområdene tar utgangspunkt i erfaringer fra tilsvarende undersøkelser gjennomført av Medietilsynet i 2003, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014 og 2016. Barn og unges digitale mediebruk er imidlertid i så rask utvikling at det kreves vesentlige endringer for hver undersøkelse. Ved utviklingen av årets undersøkelse har det vært en avveining mellom behov for å måle utvikling over tid, mot behov for å fange opp nye vaner.

Det har vært endringer i skjemaet sammenlignet med tidligere, både i enkelte formuleringer av spørsmål, samt svarskalear, noe som gjør at vi ikke kan sammenligne alle resultater over tid. I tillegg er utvalget noe annerledes sammensatt enn tidligere, da årets undersøkelse også inkluderer 17- og 18-åringer. Med andre ord er elever fra 2. og 3. klasse på videregående skoler med i datamaterialet. Ved forrige gjennomføring i 2016 var 1. klasse på videregående skole med, mens det tidligere år kun ble samlet inn data blant elever til og med 10. klasse.

Om utvalget

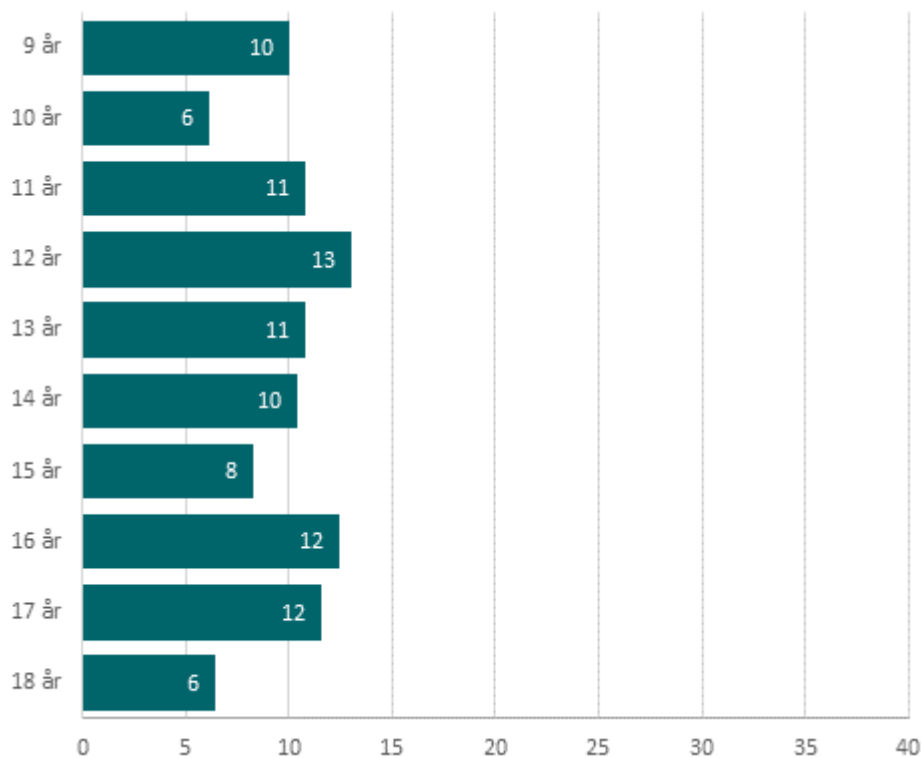
Av totalt 4 805 barn og unge som har svart på undersøkelsen, utgjør jentene 50 prosent, guttene 48 prosent, mens to prosent ikke har oppgitt kjønn.

Figur 1: Fordeling kjønn. Prosent. n= 4805

I **Error! Reference source not found.** ser vi aldersfordelingen i utvalget. Målgruppen for undersøkelsen er barn og unge i alderen 9-18 år, og datainnsamlingen har vært rettet mot skoleklasser fra 4. trinn på barneskolen til 3. trinn på videregående skole. Andelene for hvert årskull varierer fra seks til 13 prosent. De fleste ligger rundt ti prosent.

Figur 2: Utvalgets aldersfordeling. Prosent. n= 4746

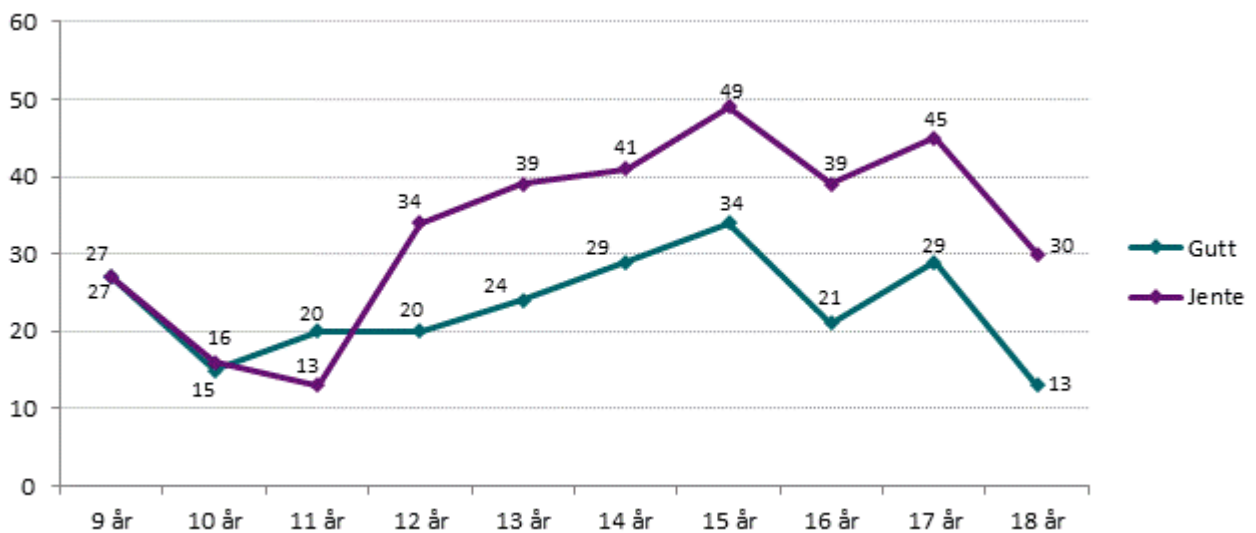

Passord og personvern

Totalt 30 prosent av barn og unge i alderen 9-18 år svarer at de kjenner til passordet på ett eller flere sosiale medier til én eller flere av vennene sine. Dette er betydelig mer vanlig blant jentene enn guttene, spesielt fra 12-årsalderen.

Andelen som kjenner til venners passord på ett eller flere sosiale medier, øker betydelig fra 11 til 15 år blant jentene. Blant guttene, er andelen jevnt økende fra 12 til 15 år. Totalt 49 prosent av jentene på 15 år, og 34 prosent av guttene i samme alder, kjenner til passordet på ett eller flere sosiale medier til én eller flere av vennene sine. Etter 15 år er denne andelen noe synkende både blant jenter og gutter.

Figur 45: Prosentandel av gutter og jenter som kjenner til passordet på ett eller flere sosiale medier (for eksempel Facebook, Snapchat eller Instagram) til en eller flere av vennene sine. Prosenten av de som bruker sosiale medier.

Over tid har det vært en betydelig økning i andelen som kjenner til passordet på ett eller flere sosiale medier til én eller flere av vennene sine, men spørsmålsformuleringen og eksemplene som ble brukt, er noe ulik fra undersøkelsen i 2016.¹¹

Tabell 13: Prosentandel som kjenner til passordet på ett eller flere sosiale medier (for eksempel Facebook, Snapchat eller Instagram) til én eller flere av vennene sine. Prosenten av de som bruker sosiale medier. Tidsserie.

	ALDER					
	9-11 år		12-14 år		15-16 år	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Gutter	15	21	16	24	25	27
Jenter	8	17	19	38	29	43

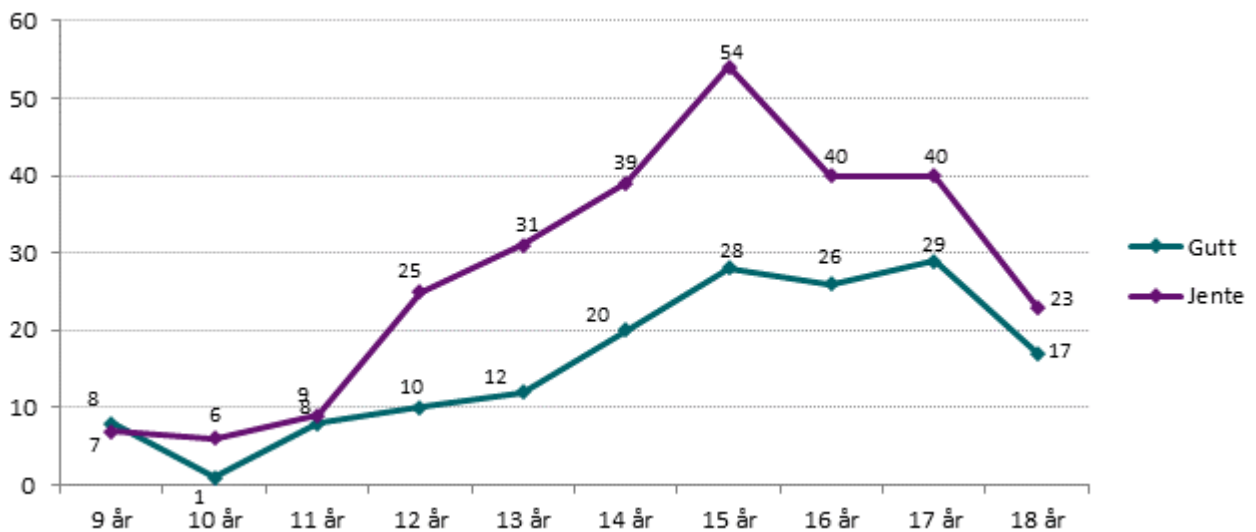
24 prosent oppgir at de *selv har delt* passordet sitt på ett eller flere sosiale medier med én eller flere av sine venner. Det er altså en lavere andel som sier de selv har delt passord, enn som kjenner andre sine passord (differanse på seks prosentpoeng).

¹¹Spørsmålsformulering i 2016: *Kjenner du til passordet på sosiale medier (for eksempel Facebook) til en eller flere av vennene dine?* Svaralternativer var kun ja og nei. Formulering i 2018: *Kjenner du til passordet på sosiale medier (for eksempel Facebook, Snapchat eller Instagram) til en eller flere av vennene dine?* Svaralternativene skilte mellom ett og flere sosiale medier.

Jenter har i større grad enn gutter delt sine passord til sosiale medier med venner. Totalt oppgir 31 prosent av jentene i alderen 9-18 år at de har delt passord med en eller flere av sine venner, mot kun 18 prosent av guttene.

Blant jentene er det en betydelig økning i andelen som har delt passord, fra 11 til 15-årsalderen, før den synker frem mot 18-årsalderen. Mønsteret er omtrent tilsvarende blant guttene, men økningen er betydelig mindre. Totalt har 45 prosent av jentene som er 15-16 år, delt passord, mot 27 prosent av guttene i samme alder.

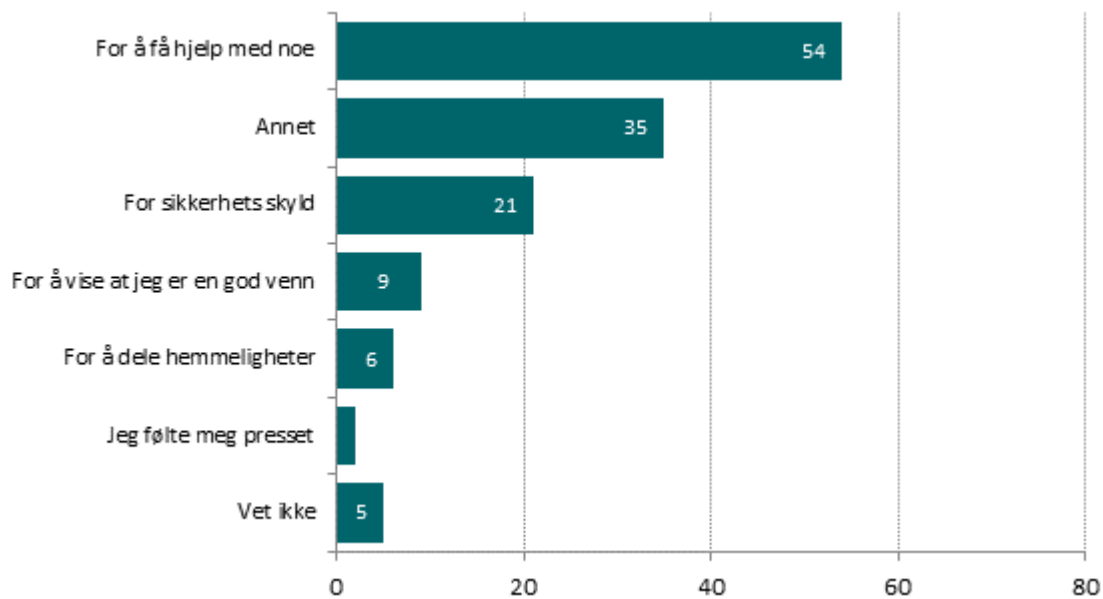
Figur 46: Prosentandel av gutter og jenter som har delt passordet sitt på ett eller flere sosiale medier (for eksempel Facebook) med en eller flere av sine venner. Prosent av de som bruker sosiale medier.

De som har delt passordet sitt på sosiale medier, ble spurt om hvorfor de valgte å gjøre dette. De fleste oppgir at de gjorde det for å få hjelp med noe (54 prosent). Videre er det 21 prosent som har delt passordet sitt for sikkerhets skyld, hvis de skulle glemme det. Ni prosent har delt passordet for å vise at de er en god venn, mens seks prosent har delt passordet for å kunne dele hemmeligheter. To prosent følte seg presset til å dele passordet, mens fem prosent har svart at de ikke vet.

Hele 35 prosent har svart «annet» på dette spørsmålet. Det som først og fremst går igjen i denne kategorien, er at de delte passordet fordi de trengte hjelp til å passe på *streaken* på Snapchat. Det er også noen som nevner at de har delt passord fordi de stolte på dem de delte det med, at det var et uhell, at de ikke hadde noen spesiell grunn, eller at de ikke brydde seg.

Figur 47: Hvis du delt passordet ditt med en eller flere av dine venner, hvorfor valgte du å gjøre dette? Prosent av de som har delt passord. n=962.

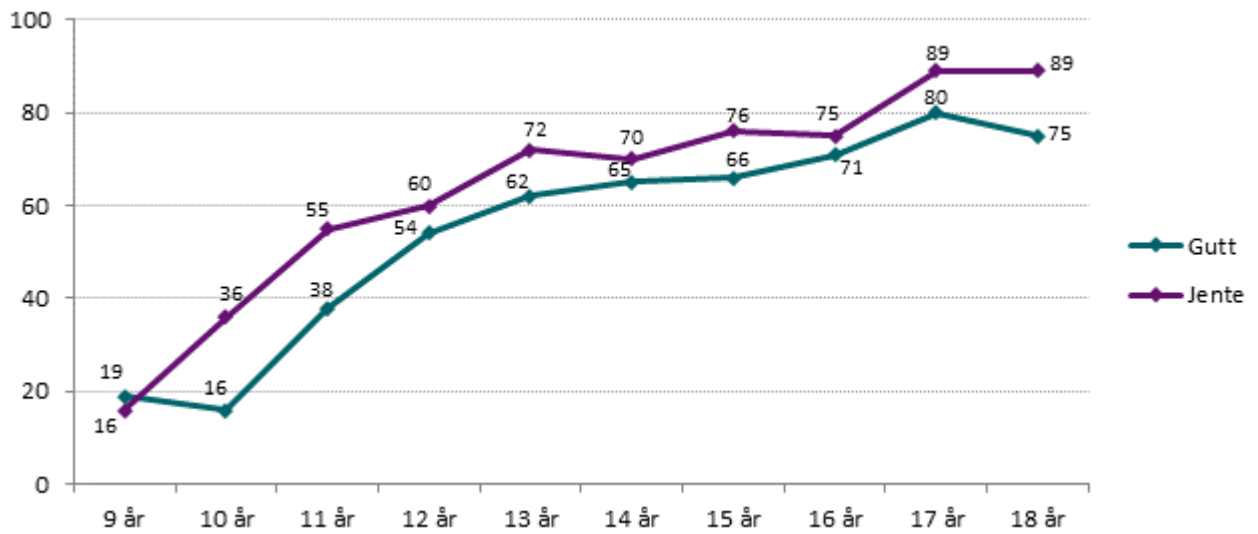
Det er de samme årsakene som oftest går igjen på tvers av kjønn, men flere jenter enn gutter har delt passordet for å få hjelp til noe (59 mot 46 prosent) eller for sikkerhets skyld (23 mot 17 prosent). En høyere andel av guttene enn jentene har delt passordet sitt for å vise at de er en god venn (16 mot 5 prosent).

Blant de yngste (9-11 år), er det flest som oppgir at de har delt passordet sitt for sikkerhets skyld (33 prosent). Det er også en høyere andel i denne aldersgruppen enn blant øvrige som har delt passordet for å vise at de er en god venn (14 prosent), samt har svart at de ikke vet hvorfor de har delt (14 prosent).¹² Blant 15-18-åringene finner vi høyest andel som har delt passord for å få hjelp med noe (rundt 60 prosent). De eldste, på 17-18 år, skiller seg fra øvrige ved at en høyere andel har delt passordet for å dele hemmeligheter (11 prosent).

Totalt sett har 65 prosent av barn og unge i alderen 9-18 år har vært inne og endret personverninnstillingene sine på sosiale medier, for eksempel fra at alle kan se profil, statusoppdateringer og bilder, til at kun venner kan se dette. Andelen øker jevnt med alderen for begge kjønn, men er gjennomgående høyere blant jenter enn gutter. Jenter er altså mer tilbøyelig til å dele sine passord til sosiale medier enn gutter, men justerer oftere personverninnstillingene.

¹² Det er kun 49 barn i den yngste aldersgruppen som har delt passord og svart på spørsmålet om hvorfor, noe som gjør at prosentandelene må tolkes med varsomhet.

Figur 48: Prosentandel av gutter og jenter som har vært inne og endret på personverninnstillingene sine på sosiale medier (for eksempel fra at alle kan se profilen, statusoppdateringer, bilder til at bare vennene kan se dette). Prosenten av de som bruker sosiale medier.

Sammenlignet med 2016, er det en nedgang i andelen jenter i alderen 15-16 år som har endret personverninnstillingene sine, fra 83 prosent til 76 prosent. For guttene i samme alder, er andelen lik med andelen i 2016 (69 prosent).

Deling av bilder og video

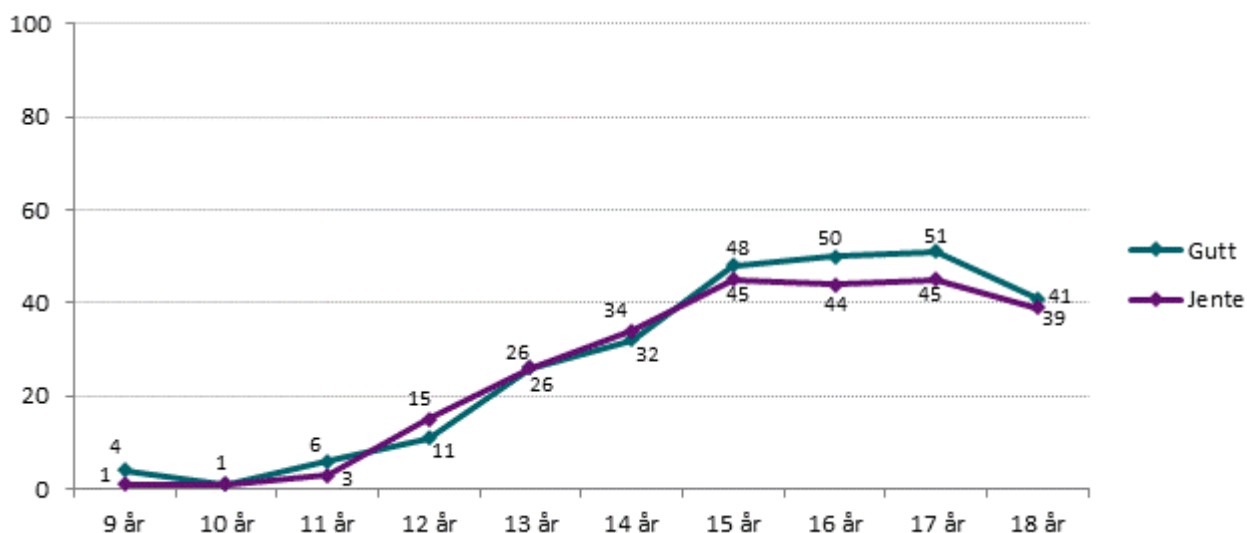
Deling av bilder/video uten tillatelse

Totalt 27 prosent av barn og unge i alderen 9-18 år har sendt bilder eller videoer av andre på nett eller mobil uten at de har sagt ja til det. 59 prosent svarer at de ikke har gjort dette, mens 15 prosent svarer «vet ikke».

Figur 49 viser at andelen som har sendt videre bilder eller videoer av andre uten samtykke, øker fra 12-årsalderen. Totalt 47 prosent av barn i alderen 15-16 år har sendt videre bilder eller videoer av andre uten at de har sagt ja til det, og 45 prosent av 17-18 åringene.

Det er relativt små kjønnsforskjeller, men det er en tendens til at flere gutter enn jenter i 16-17-årsalderen har delt bilder. I denne aldersgruppen har rundt fem prosentpoeng flere av guttene enn jentene sendt bilder eller videoer av andre uten samtykke.

Figur 49: Prosentandel av gutter og jenter som har sendt bilder eller videoer av andre uten at de har sagt ja til det.

Sammenlignet med 2016, har det vært en økning i andelen barn over 11 år som har delt bilder eller videoer av andre uten samtykke. Økningen gjelder begge kjønn, men er størst blant guttene. Omtrent halvparten av guttene på 15-16 år har delt bilder eller videoer av andre uten samtykke i 2018, mot en tredjedel i 2016.

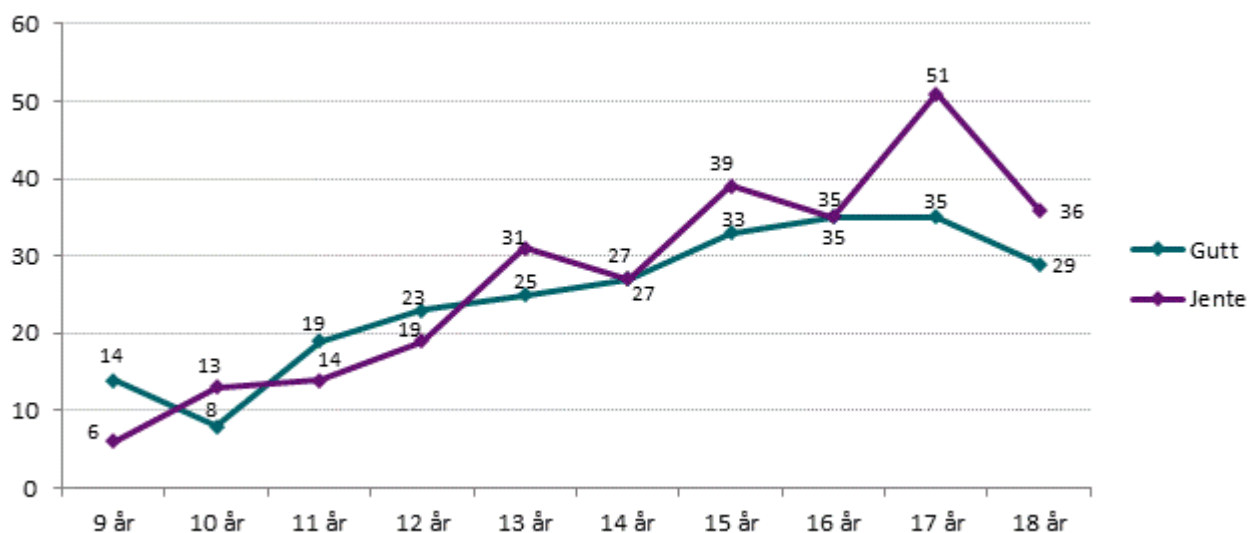
Tabell 14: Prosentandel som har sendt bilder eller videoer av andre uten at de har sagt ja til det. Tidsserie.

	ALDER					
	9-11 år		12-14 år		15-16 år	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Gutter	4	4	13	22	34	49
Jenter	4	2	17	24	42	44

Å angre på tekst, bilde eller video man har lagt ut

27 prosent av barn og unge i alderen 9-18 år har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som de angret på etterpå. Fra 13-årsalderen er det jevnt over flere jenter enn gutter som har gjort dette, og andelen øker med alderen for begge kjønn. Av 17-18-åringene, har 45 prosent av jentene og 33 prosent av guttene sendt eller lagt ut ting de angret på. Dette gjelder kun 11 prosent av jentene og 15 prosent av guttene i alderen 9-11 år.

Figur 50: Prosentandel av gutter og jenter som har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som de har angret på etterpå

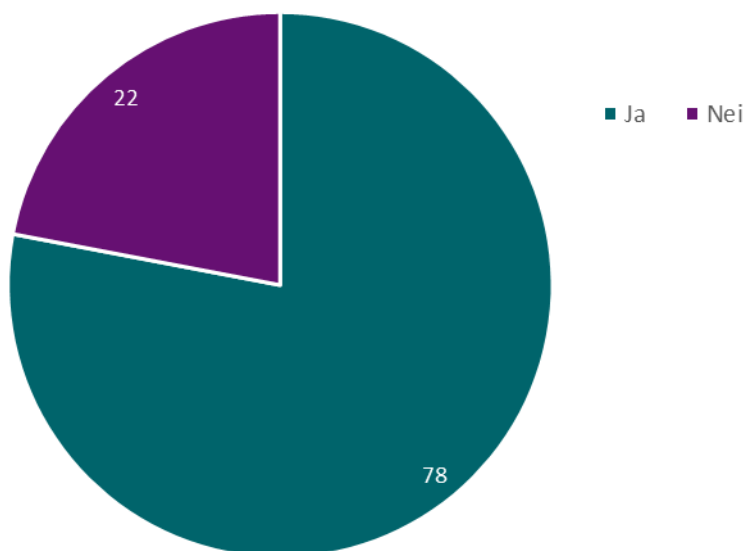
Sammenlignet med 2016, er andelen som har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som de angret på, stabile for guttene mellom 9 og 14 år, mens den har gått ned blant guttene i alderen 15-16 år. For jentene er andelen stabil for de yngste, mens den har fått ned blant 12-16-åringene. Her har det altså vært en positiv utvikling sammenlignet med tidligere.

Tabell 15: Har du sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer på mobil eller internett som du angret på etterpå? Prosent. Tidsserie

	ALDER					
	9-11 år		12-14 år		15-16 år	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Gutter	15	15	25	25	49	35
Jenter	11	11	37	25	55	37

78 prosent av de som har sendt eller lagt ut ting de angret på, fikk slettet det i etterkant. Andelen som fikk det slettet, er høyest blant de i alderen 17-18 år (87 prosent) og lavest blant 9-11-åringene (71 prosent). Dette skyldes først og fremst at en lavere andel av guttene i den yngste aldersgruppen fikk slettet det de angret på. 66 prosent av guttene i alderen 9-11 år fikk slettet, mot 77 prosent av jentene i samme alder.¹³

Figur 51: Hvis du la ut tekst, bilder eller videoer som du angret på, fikk du slettet det etterpå? Prosentandel av de som har sendt eller lagt ut ting de angret på.

Sammenlignet med 2016, har det vært en nedgang i andelen som fikk slettet det de angret på. Unntaket er blant de yngste guttene (9-11 år), hvor andelen er relativt stabil. Det er altså færre som har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som de angret på sammenlignet med tidligere, men av de som har sendt eller delt noe de har angret på, er det flere som ikke har fått slettet det i etterkant.

Tabell 16: Dersom du har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som du angret på, fikk du slettet det etterpå? Prosentandelen som fikk slettet, av de som har sendt eller lagt ut ting de angret på.

	ALDER						
	9-11 år		12-14 år		15-16 år		17-18 år
	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2018
Gutter	64	66	79	68	85	74	86
Jenter	83	77	86	81	86	78	88
Min Antall (n)	42	60	116	185	156	147	115

¹³ Siden vi kun prosenturer med basis i de som har lagt ut ting de angret på, blir det forholdsvis få svar når vi kombinerer kjønn og alder. Dette gjør at vi bør være varsomme med å legge for stor vekt på forskjellene. Det var 86 svarende blant guttene i alderen 9-11 år, og 60 jenter i samme aldersgruppe.

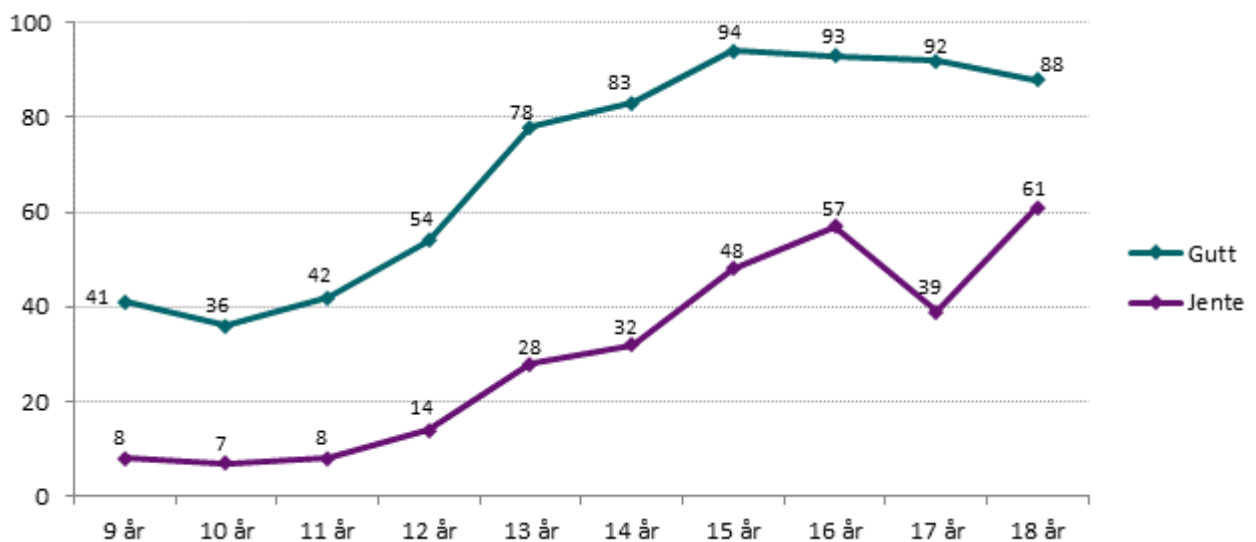
Aldersgrenser på kino, tv, sosiale medier og spill

Spill med 18-årsgrense

De som oppga at de spiller spill, for eksempel på PC, Playstation, mobil og nettbrett, ble spurt om de har spilt spill med aldersgrense 18 år. 25 prosent av barna i alderen 9-11 år og 52 prosent av barna i alderen 12-14 år har spilt spill med 18-års aldersgrense. Andelen øker naturlig nok med alderen, og vi finner at 78 prosent av de i alderen 15-16 år har spilt spill med aldersgrense 18 år, og 75 prosent av 17-18-åringene.

Det er betydelig forskjell mellom jenter og gutter når det gjelder å spille spill med aldersgrense på 18 år. Totalt har 70 prosent av guttene spilt spill med aldersgrense 18 år, mot kun 26 prosent av jentene. Figur 65 viser at en betydelig høyere andel gutter enn jenter har spilt spill med 18-årsgrense, innenfor alle aldersgrupper.

Figur 65: Prosentandel av gutter og jenter som har spilt spill med 18-års aldersgrense. Prosentandel av de som har spilt spill.

Sammenlignet med 2016, har andelen som har spilt spill med aldersgrense 18 år, økt fra 32 til 40 prosent blant guttene i alderen 9-11 år. Videre har den økt fra 60 til 71 prosent blant guttene i alderen 12-14 år, og fra 88 til 94 prosent blant guttene i alderen 15-16 år. Det er også en økning i andelen som har spilt spill med denne aldersgrensen, blant jentene, da først og fremst blant jentene fra 12 år og eldre.

Tabell 26: Prosentandel som har spilt dataspill med 18-års aldersgrense. Prosentandel av de som spiller spill. Tidsserie.

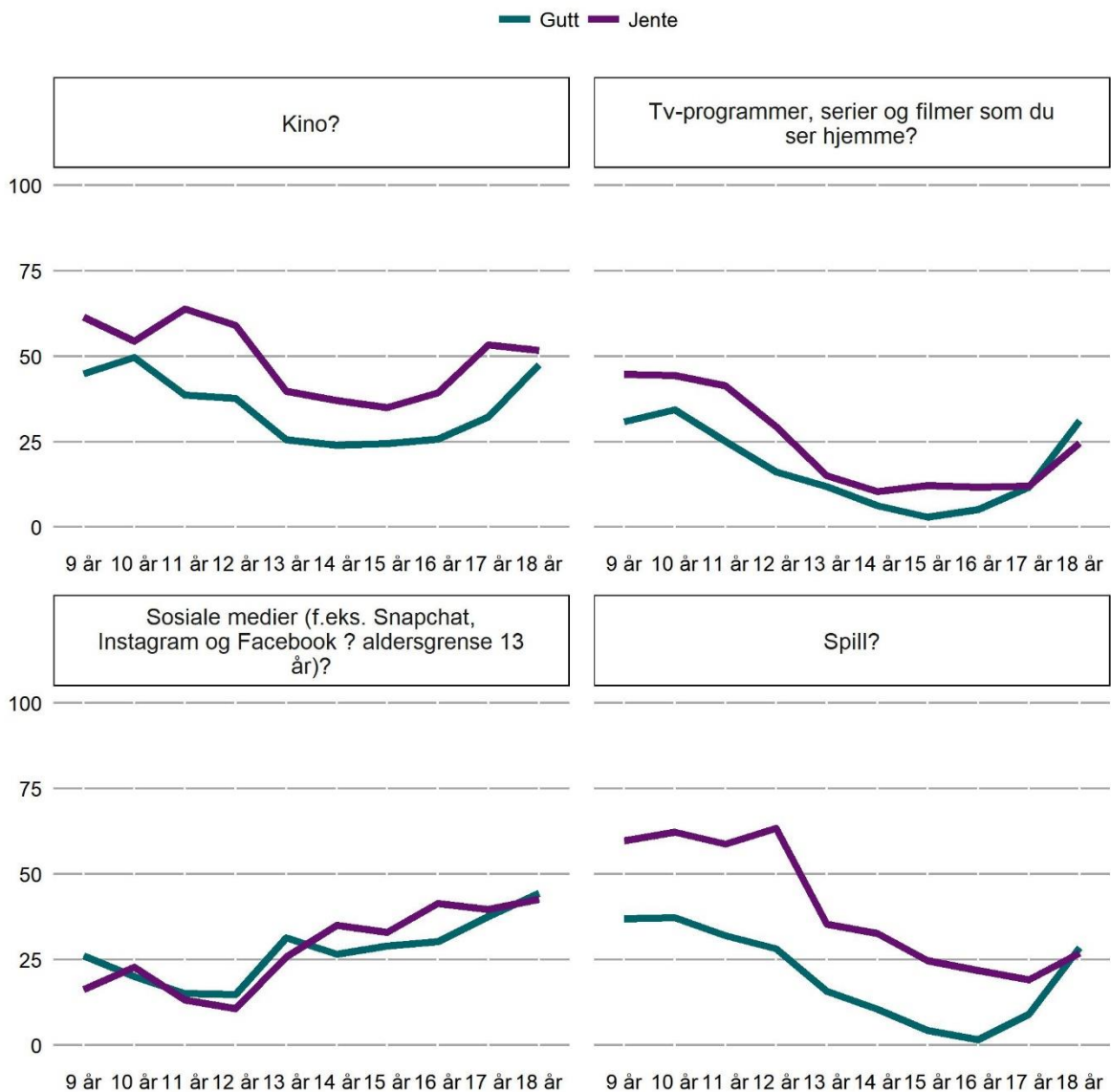
	ALDER					
	9-11 år		12-14 år		15-16 år	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Gutter	32	40	60	71	88	94
Jenter	8	8	17	23	49	53

Følger barn og unge aldersgrensene?

Totalt oppgir 41 prosent at de alltid følger aldersgrensene på kino, og dette er mediet som flest alltid følger aldersgrensene på. 30 prosent svarer at de alltid følger aldersgrensene på spill, 28 prosent på sosiale medier, mens 20 prosent svarer at de alltid følger aldersgrensene på tv-programmer, serier og filmer de ser hjemme.

Flere jenter enn gutter følger alltid aldersgrensene på kino, spill og tv-programmer, serier og filmer de ser hjemme. Denne kjønnsforskjellen finner vi i alle aldersgrupper, og i størst grad når det gjelder kino og spill. Totalt 49 prosent av jentene følger alltid aldersgrensene på kino, mot 34 prosent av guttene. Videre følger 39 prosent av jentene alltid aldersgrensen på spill, sammenlignet med 19 prosent av guttene. Kjønnsforskjellen er mindre når det gjelder sosiale medier, og i alderen 11 til 13 år, er det litt flere gutter enn jenter som alltid følger aldersgrensene.

Figur 66: Prosentandel av gutter og jenter som ALLTID følger aldersgrensene.

Hvorfor følger ikke barn og unge alltid aldersgrensene?

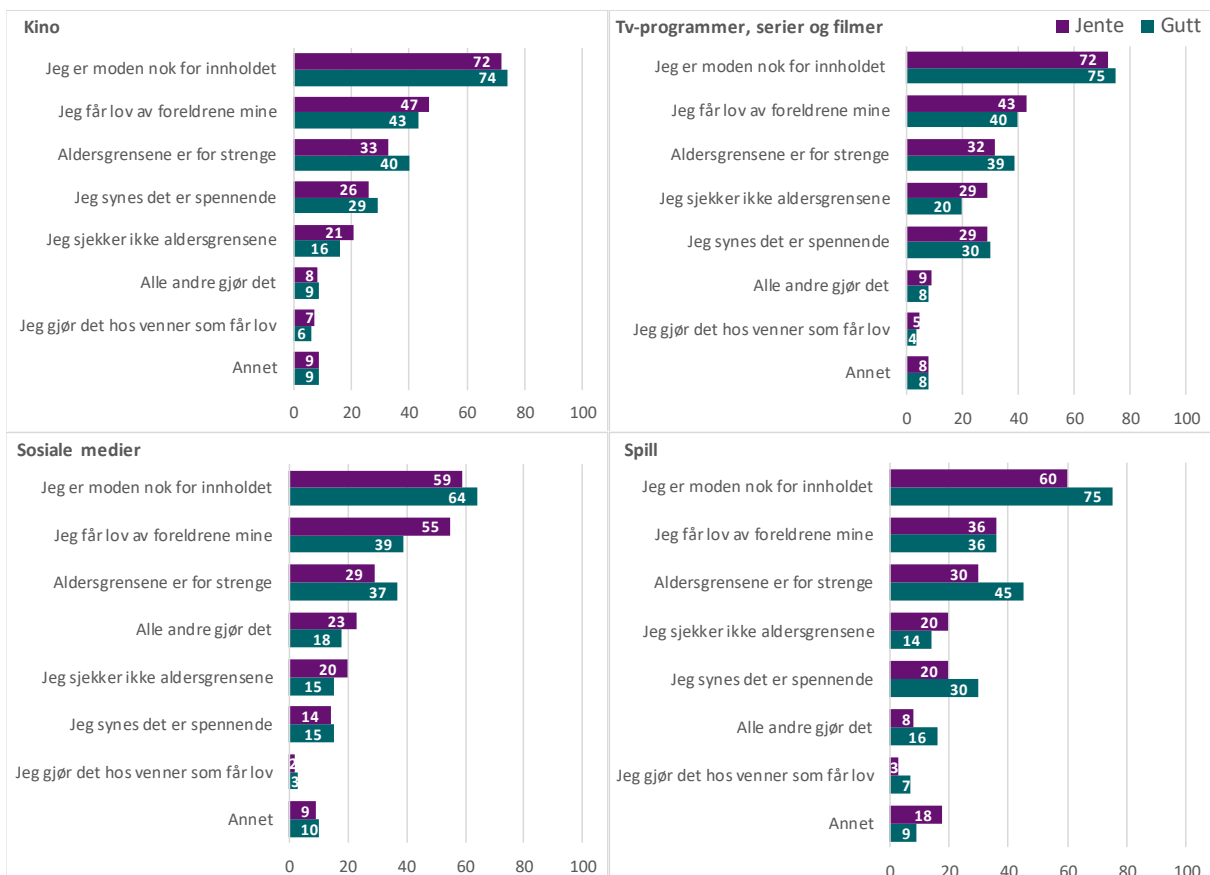
De som aldri følger aldersgrensene på filmer på kino, tv-programmer, serier og filmer på tv og nett, eller bare følger dem noen ganger, ble spurt om hvorfor de ikke følger aldersgrensene.

De fleste bryter aldersgrensene fordi de mener at de er moden nok for innholdet. Dette gjelder uavhengig av medium, men årsaken oppgis noe sjeldnere når det gjelder brudd på aldersgrenser på sosiale medier (61 prosent), sammenlignet med de andre mediene (70-74 prosent).

Omtrent halvparten (48 prosent) av de som bryter aldersgrensen på sosiale medier, svarer at de får lov av sine foreldre. Dette er også en vanlig årsak til brudd på aldersgrenser på de andre mediene. 45 prosent har brutt aldersgrensene på kino fordi de fikk lov av foreldre, og 42 prosent har av samme årsak brutt aldersgrensene på tv-program, serier og filmer. 36 prosent har brutt aldersgrensen på spill fordi de fikk lov av sine foreldre.

Det er også mange som oppgir at de bryter aldersgrensene fordi de mener at de er for strenge. Blant de som har brutt aldersgrensene på spill, gjelder dette 40 prosent. Videre har henholdsvis 37 og 35 prosent av denne årsak brutt aldersgrensene på kino, eller tv-program, serier og filmer. Totalt 33 prosent har brutt aldersgrensene på sosiale medier fordi de mener de er for strenge.

Figur 67: Hvorfor følger du ikke alltid aldersgrensene på...? Prosent av de som ikke alltid følger.

Både blant gutter og jenter er de vanligste årsakene til brudd på aldersgrensene egen vurdering av modenhet, at de får lov av foreldrene sine, eller at de synes aldersgrensene er for strenge. Andelen som bryter aldersgrensene fordi de mener de er for strenge, er gjennomgående høyere blant guttene enn jentene. Størst forskjell finner vi når det gjelder spill, hvorav 45 prosent av guttene mot 30 prosent

av jentene, har brutt aldersgrensene fordi de mente de var for strenge. Det er også en betydelig høyere andel av guttene enn jentene som har brutt aldersgrensene på spill fordi de mener at de er moden nok for innholdet (75 mot 60 prosent), eller fordi de syntes det var spennende (30 mot 20 prosent).

Det er generelt flere av jentene enn guttene som har brutt aldersgrensene fordi de fikk lov av foreldrene sine, særlig om vi ser på sosiale medier. 55 prosent av jentene mot 39 prosent av guttene, fikk lov av foreldrene til å bryte aldersgrensen på sosiale medier. Det er også noe vanligere blant jentene enn guttene å bryte aldersgrenser fordi de ikke sjekker dem.

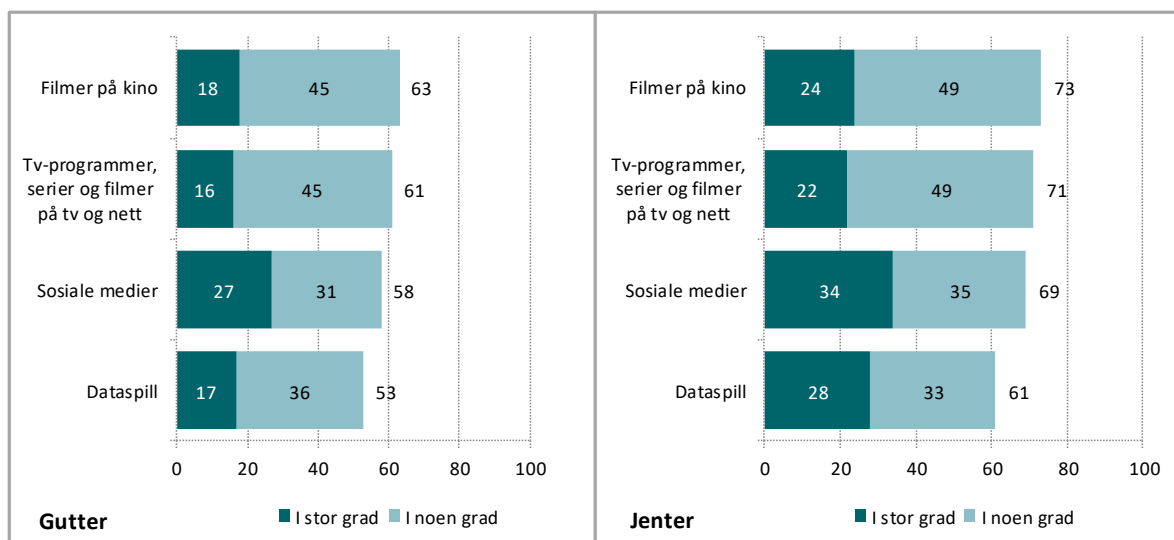
74 prosent av 9 - 12-åringene er på sosiale medier, selv om de fleste har en aldersgrense på 13 år.

I hvor stor grad mener barn og unge at aldersgrensene er riktige?

31 prosent synes i stor grad at aldersgrensene på sosiale medier er riktige. Andelen som i stor grad synes aldersgrensene på øvrige medier er riktige, varierer fra 19-22 prosent. Dersom vi slår sammen andelen som i noen og stor grad mener aldersgrensene er riktige, er det kino som flest mener har riktig aldersgrense (68 prosent). Deretter følger tv-programmer, serier og filmer på tv og nett (66 prosent) og sosiale medier (64 prosent). Det er aldersgrenser på dataspill som færrest, i noen eller stor grad, mener er riktige (56 prosent). Andelen som mener at aldersgrensene *i liten grad* er riktige, varierer fra 19 prosent når det gjelder kino, til 26 prosent når det gjelder spill.²⁰

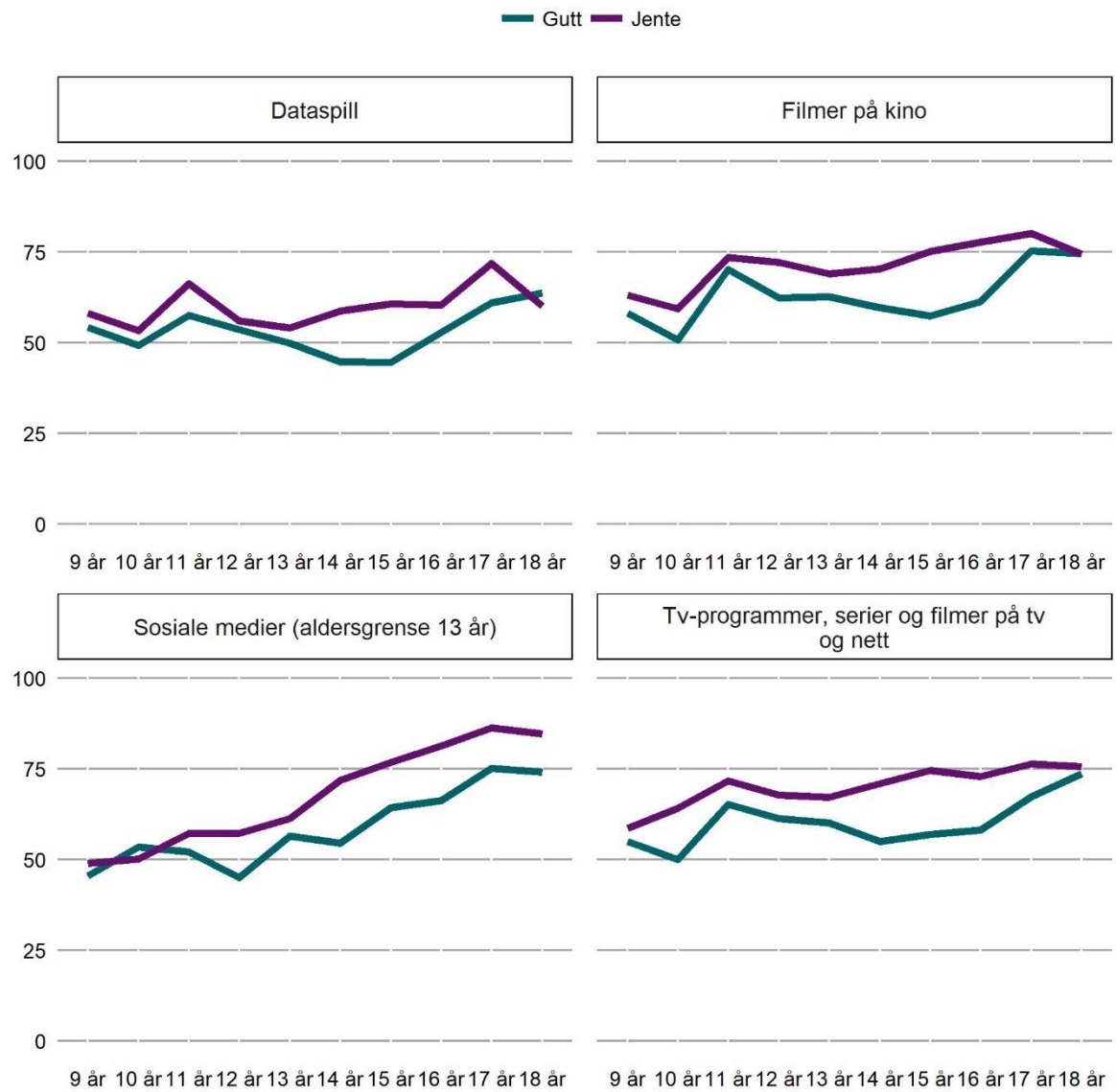
Det er et gjennomgående mønster at jentene i større grad enn guttene oppfatter aldersgrensene som riktige. Rundt ti prosentpoeng flere jenter enn gutter synes i noen eller stor grad at aldersgrensene er riktige på de ulike mediene. Vi kan også merke oss at andelen som synes aldersgrensene på sosiale medier i noen eller stor grad er riktige, øker med alderen for begge kjønn.

Figur 68: Prosentandel som har svart at aldersgrensen i «noen» og «stor grad» er riktige.

²⁰ Det er også mulig å svare «vet ikke» på spørsmålet, og derfor vil ikke summen bli 100.

Figur 69: Prosentandel av gutter og jenter som har svart at aldersgrensen i «noen» og «stor grad» er riktige.

Foreldre om aldersgrenser på tv, spill og sosiale medier

Aldersgrenser på kino, tv, sosiale medier og spill

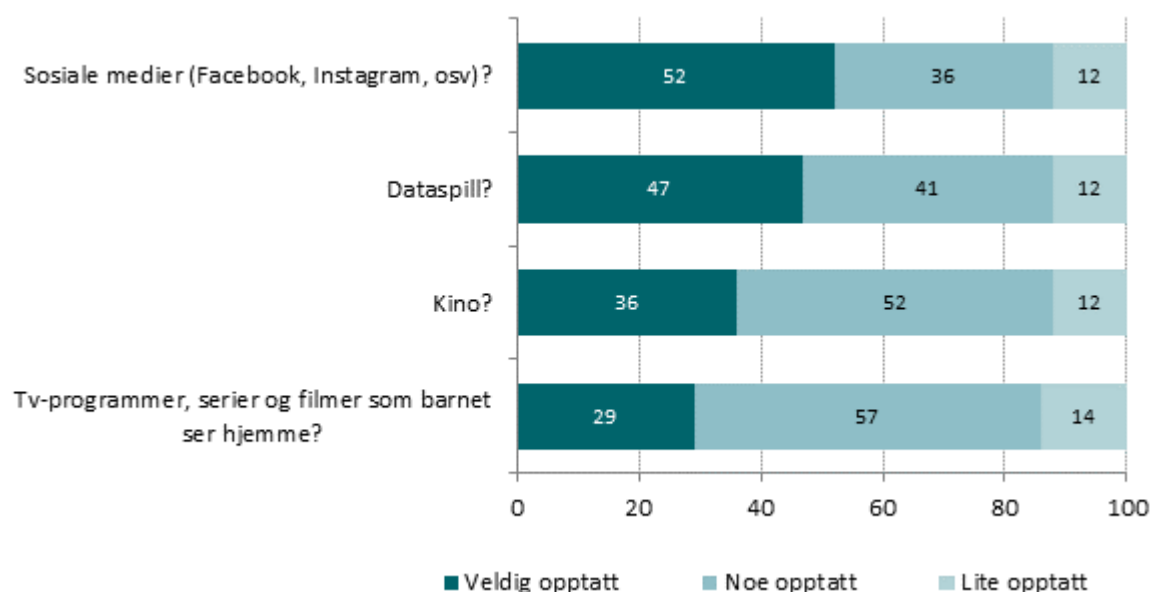
Foreldrene ble spurt om hvor opptatt de er av at deres barn følger aldersgrensene på kino, tv-programmer, serier og filmer som barnet ser hjemme, sosiale medier (som Facebook, Instagram osv.), samt dataspill.

Over halvparten av foreldrene er *veldig* opptatt av at barnet følger aldersgrensene på sosiale medier, mens 36 prosent er *noe* opptatt av det. Nærmere halvparten er også *veldig* opptatt av at aldersgrensene på dataspill blir fulgt, mens 41 prosent er *noe* opptatt av det.

Flertallet (52 prosent) av foreldrene er bare *noe* opptatt av at aldersgrensene på kino blir fulgt, mens 36 prosent er *veldig* opptatt av det.

Foreldrene er minst opptatt av at barnet deres følger aldersgrensene på tv-programmer, serier og filmer han/hun ser hjemme. 14 prosent er *lite* opptatt av dette, mens 57 prosent er *noe* opptatt av at aldersgrensene på tv blir fulgt, og 29 prosent er *veldig* opptatt av det.

Figur 43: Hvor opptatt er du av at barnet ditt følger aldersgrensene på ...? Prosent

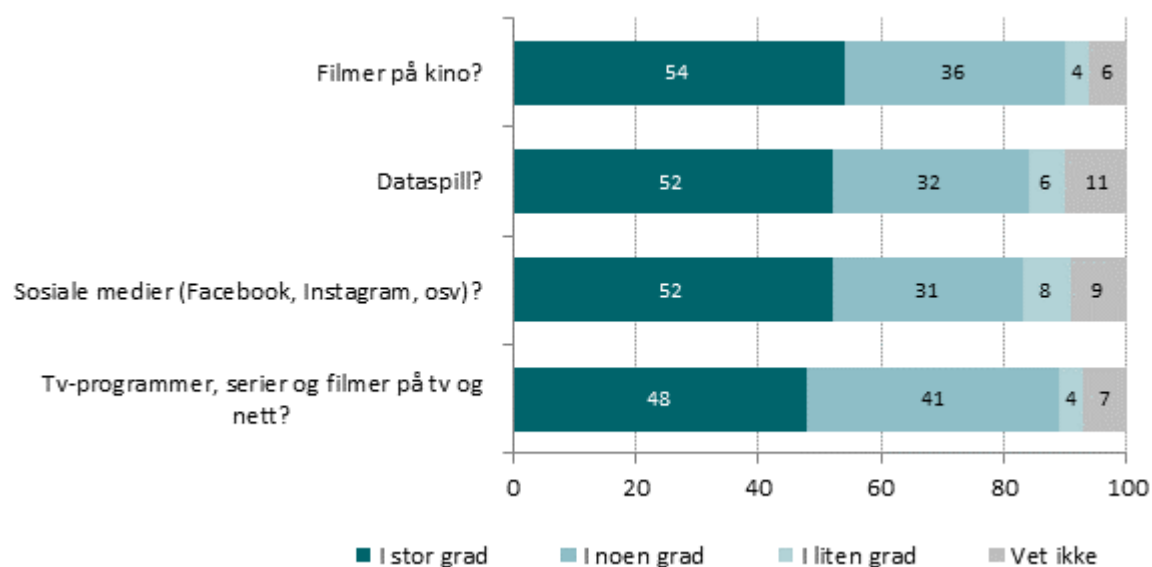
Generelt er kvinner betydelig mer opptatt av at barnet følger aldersgrensene på ulike medier, enn det menn er. Spesielt gjelder dette for spill, hvor 57 prosent av mødrene og 37 prosent av fedrene sier de er veldig opptatt av at barnet følger aldersgrensene.

Foreldre under 40 år er mer opptatt av aldersgrensene enn foreldre over 40 år. Det er blant foreldre mellom 30 og 39 år vi gjennomgående finner den høyeste andelen som er *veldig* opptatt av at deres barn følger aldersgrensene, uavhengig av medium. Foreldre med små barn er dessuten gjennomgående mer opptatt av å følge aldersgrensene enn foreldre med større barn.

Videre ble foreldrene spurt om hvorvidt de mener de nevnte mediene har riktig aldersgrense. Jevnt over synes foreldrene at aldersgrensene er riktige. 54 prosent av foreldrene mener filmer på kino i *stor grad* har riktig aldersgrense. 52 prosent mener det samme om sosiale medier og dataspill, mens 48 prosent synes tv-programmer, serier og filmer på tv og nett i *stor grad* har riktig aldersgrense.

Kvinner synes i større grad enn menn at aldersgrensene er riktige. Den største kjønnsforskjellen finner vi når det gjelder spill, hvor 57 prosent av mødrene i stor grad mener aldersgrensene er riktige, mot 46 prosent av fedrene. Gjennomgående er det foreldre med barn i alderen 5-12 år som i størst grad opplever aldersgrensene som riktige. Foreldrene til de yngste barna har i større grad enn øvrige ingen formening om hvorvidt aldersgrensene er riktige.

Figur 44: I hvor stor grad mener du at dette har riktig aldersgrense? Prosent

Sammenlignet med resultatene fra undersøkelsen rettet mot barn og unge, finner vi at foreldrene i betydelig større grad enn barna mener aldersgrensene er riktige.²² Blant barna varierer andelen som i *stor grad* mener de er riktige, fra 19 prosent når det gjelder tv-programmer, serier og filmer på tv og nett, til 31 prosent når det gjelder sosiale medier. Til sammenligning mener rundt halvparten av foreldrene at aldersgrensene i stor grad er riktige på de ulike mediene.

Aldersgrenser på tv-programmer

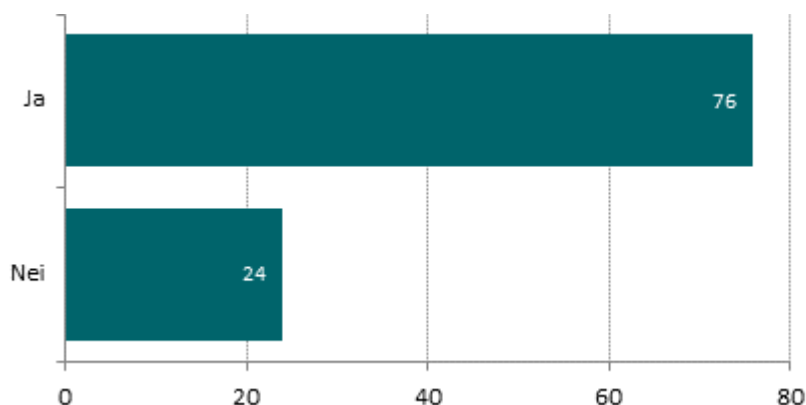
Foreldrene fikk spørsmål om de har lagt merke til at det er kommet aldersgrensemerking på skjermen i noen tv-programmer. 76 prosent har lagt merke til dette, mens 24 prosent ikke har sett denne aldersgrensemerkingen. I 2016 oppga 81 prosent av foreldrene at de hadde sett aldersgrensemerking på skjermen i noen tv-programmer.

Noe flere fedre enn mødre har lagt merke til denne aldersmerkingen (79 mot 73 prosent). Vi finner også at de yngste foreldrene i mindre grad enn øvrige har lagt merke til aldersgrensemerkingen på tv.

²² Undersøkelsene rettet mot barn består av barn og unge i alderen 9-18 år, mens foreldreundersøkelsen består av foreldre til barn i alderen 1-18 år.

65 prosent av foreldrene under 30 år har sett dette, mot 79 prosent av foreldrene mellom 40 og 49 år.

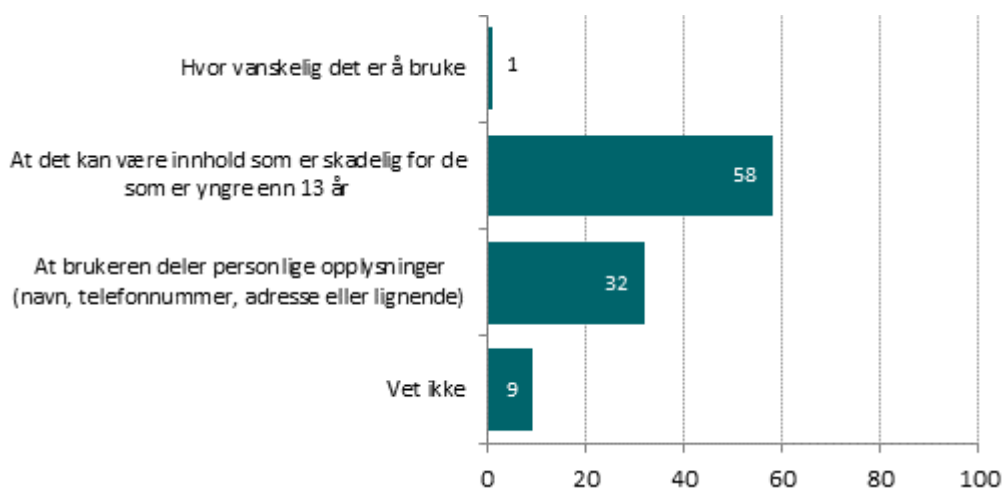
Figur 45: Har du sett at det er kommet aldersgrensemerking på skjermen i noen tv-programmer? Prosent

Aldersgrenser på sosiale medier

Sosiale medier har en aldersgrense på 13 år. Foreldrene ble spurt om de kjenner til bakgrunnen for dette. Som vi ser av figuren nedenfor, er det flest som tror denne aldersgrensen skyldes at det kan være innhold som er skadelig for de som er yngre enn 13 år. Nærmere seks av ti foreldre mener dette er grunnen. I overkant av tre av ti tror årsaken er at brukeren deler personlige opplysninger, hvilket også er den faktiske bakgrunnen for aldersgrensen på sosiale medier. Kun én prosent tror sosiale medier har 13-års aldersgrense fordi det er vanskelig å bruke, mens ni prosent er usikre på hva bakgrunnen for aldersgrensen egentlig er.

Figur 46: De fleste sosiale medier (f.eks. Instagram, Facebook og Snapchat) har en aldersgrense på 13 år. Vet du hva bakgrunnen er for aldersgrensen? Prosent

Det er små forskjeller på hva foreldrene svarer på dette spørsmålet ut fra deres kjønn og alder. Det er imidlertid de yngste foreldrene som i størst grad oppgir korrekt begrunnelse, nemlig at brukeren deler personlige opplysninger (40 prosent). Videre er det en spesielt høy «vet ikke»-andel blant foreldrene til de aller yngste barna (15 prosent).

Aldersgrenser på spill

Foreldrene ble videre spurt om barnet deres har spilt spill med ulike aldersgrenser. Dette spørsmålet ble kun stilt til foreldre med barn i alderen 5-18 år som vet at barna spiller spill. Foreldre med barn i 16-18-årsalderen fikk *ikke* spørsmål om hvorvidt barnet har spilt spill med 16-årsgrense.

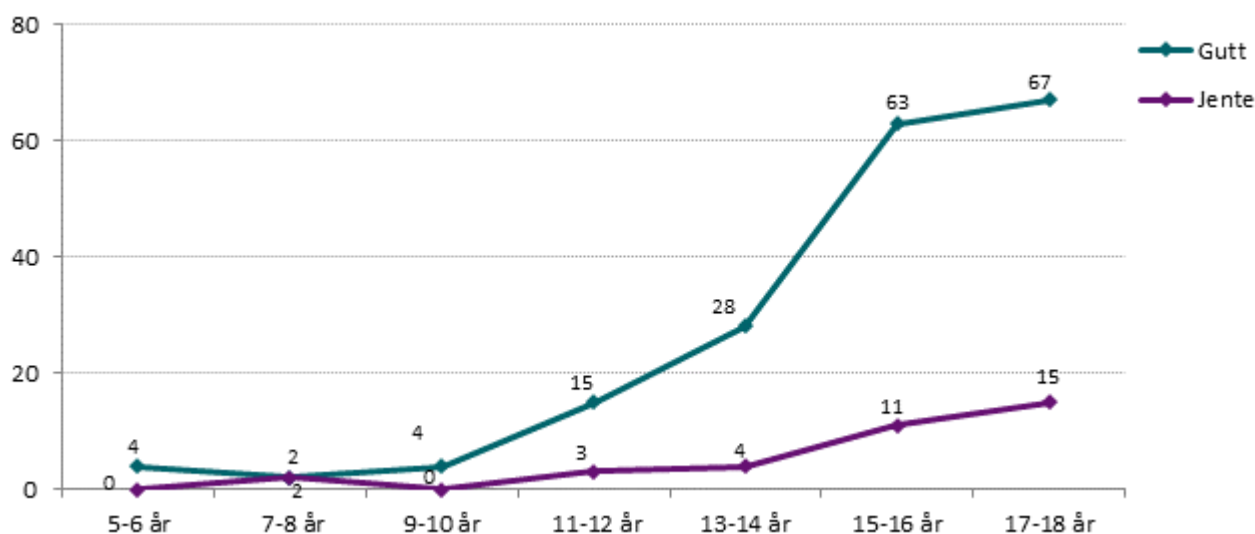
19 prosent av barna i alderen 5-15 år har, ifølge foreldrene, spilt spill med 16-års aldersgrense. 17 prosent av barna mellom 5 og 17 år har spilt spill med 18-års aldersgrense. Seks prosent av barn i alderen 9-12 år har spilt spill med 18-årsgrense, og 18 prosent har spilt spill med 16-årsgrense.

Andelene som har spilt spill med disse aldersgrensene, øker naturlig nok med barnas alder. Ifølge foreldrene har 18 prosent av barn i alderen 13-14 år spilt spill med 18-års aldersgrense, og 37 prosent har spilt spill med 16-årsgrense. 42 prosent av barna i 15-16-årsalderen har spilt spill med 18-års aldersgrense.

Det å spille spill med aldersgrense høyere enn egen alder, er mer vanlig blant gutter enn jenter, og kjønnsforskjellen øker betydelig med barnas alder. Ifølge foreldrene har 28 prosent av guttene på 13-14 år og hele 63 prosent av guttene i alderen 15-16 år spilt spill med 18-års aldersgrense, mot henholdsvis fire og elleve prosent av jentene i samme alder.

Resultatene fra barneundersøkelsen viser imidlertid at langt flere barn enn foreldre rapporterer om bruk av spill med 18-års aldersgrense. Ifølge barna selv har hele 94 prosent av guttene og 53 prosent av jentene i alderen 15-16 år spilt spill med 18-års aldersgrense.

Figur 47: Prosentandel av gutter og jenter som spiller spill, og som ifølge foreldrene har spilt spill med 18-årsgrense.

Andelen som oppgir at barna har spilt spill med 18-års aldersgrense, har vært forholdsvis uendret over tid blant de som har barn i alderen 5-12 år. Vi ser en liten økning i andelene 13-14-åringene som, ifølge foreldrene, har spilt spill med 16- og 18-årsgrense, og også en liten økning i andelen 15-16-åringene som har spilt 18-årsspill.

Tabell 19: Har ditt barn, i løpet av det siste året, spilt dataspill med noen av følgende aldersgrenser? Tidsserie. Prosent²³

	ALDER									
	5-8 år			9-12 år			13-14 år		15-16 år	
	2014	2016	2018	2014	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Ja, 16 år	2	3	6	19	20	18	33	37	-	-
Ja, 18 år	1	1	2	8	8	6	15	18	39	42
Nei	-	92	88	-	68	69	46	39	21	22
Vet ikke	25	4	6	24	10	12	16	17	22	26

* I 2016 hadde foreldre til 16-åringene mulighet til å krysse av for at barna hadde spilt spill med 16-årsgrense, mens dette svaralternativet i årets undersøkelse kun gikk til foreldre med barn *under* 16 år. Tallene for spill med 16-års aldersgrense kan derfor ikke sammenlignes over tid når det gjelder 15-16-åringene. Tallene for de andre alternativene må også sammenlignes med et forbehold om ulike svaralternativer i 2016 og 2018 for foreldrene til 16-åringene.

²³ Kategorien «Nei» var ikke med tidligere, men de hadde da med aldersgrenser fra tre år.

Kjennskap til om barna har lagt ut tekst, bilder eller video som de har angret på

Syv prosent av foreldrene kjenner til at barnet har lagt ut tekst, bilder eller videoer på mobil eller internett som han/hun har angret på i etterkant. Andelen er høyest blant de med barn i alderen 13-18 år (10-11 prosent). Det er kun små kjønnsforskjeller, men en noe høyere andel av foreldre til jenter i 15-16-årsalderen enn gutter i samme alder, kjenner til at barnet har lagt ut tekst, bilder eller videoer som han/hun har angret på (12 mot 8 prosent).

Sammenlignet med 2016, har det vært en liten nedgang i andelen foreldre som kjenner til dette, da først og fremst blant foreldre med barn i alderen 9-14 år.

Tabell 16: Kjenner du til om barnet ditt har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer på mobil eller internett som han/hun etterpå angret på? Tidsserie. Prosent

	ALDER									
	5-8 år			9-12 år			13-14 år		15-16 år	
	2014	2016	2018	2014	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Ja	1	4	3	7	9	5	15	11	11	10
Nei	99	96	97	94	91	95	85	89	89	90

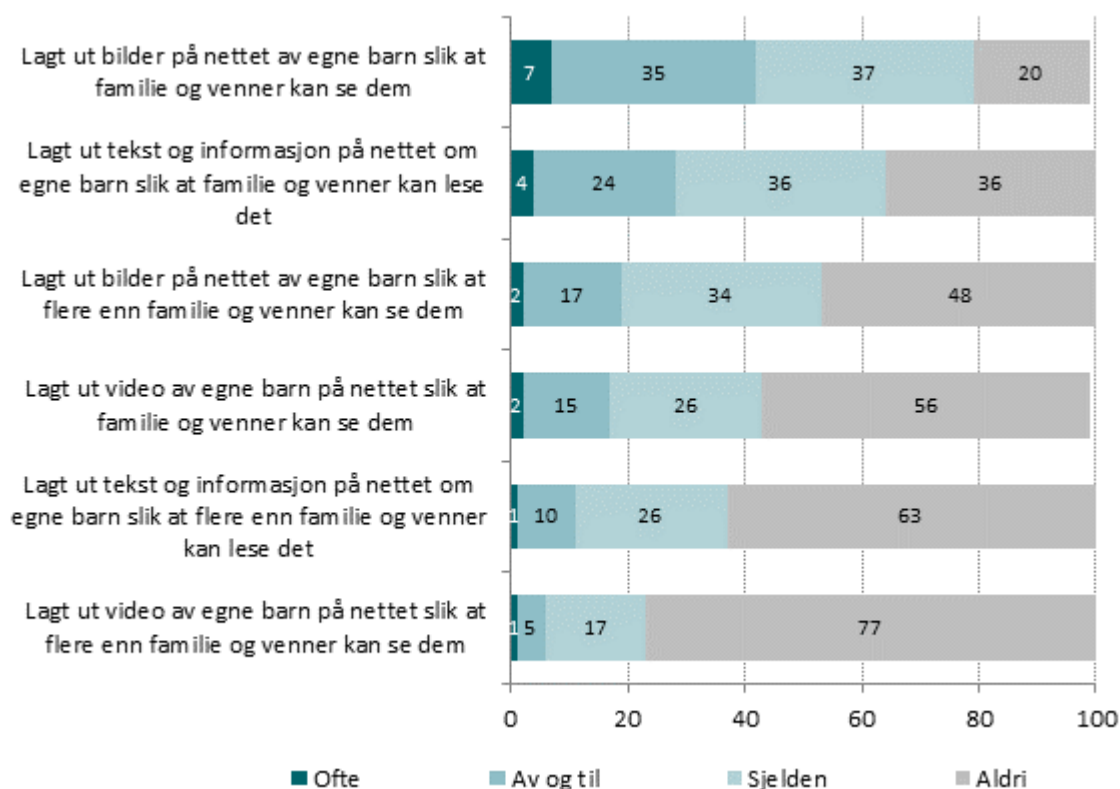
76 prosent av de som kjente til at barnet hadde sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer på mobilen eller internett som de angret på, svarte at de fikk slettet dette senere.

Foreldres bruk av sosiale medier

Delingskultur

Foreldrene fikk også spørsmål om hvor ofte de *selv* har gjort forskjellig på nett (sosiale medier, nettsider, blogger o.l.).

Figur 42: Hvor ofte har du gjort følgende på nett? Prosent

80 prosent av foreldrene har lagt ut *bilder* på nett av egne barn slik at familie og venner kan se dem, mens 52 prosent har lagt ut bilder av egne barn slik at *flere* enn familie og venner kan se dem.

64 prosent har lagt ut *tekst og informasjon* om egne barn slik at familie og venner kan lese det, mens 37 prosent har lagt ut denne typen informasjon på nett slik at *flere* enn familie og venner kan lese det.

44 prosent av foreldrene har lagt ut *video* av egne barn på nettet slik at familie og venner kan se dem, mens 23 prosent har lagt ut slike videoer slik at *flere* enn familie og venner kan se dem.

Kvinner deler mer med familie og venner på nettet enn det menn gjør. En høyere andel mødre enn fedre har lagt ut bilder av egne barn (87 mot 73 prosent) og tekst og informasjon om egne barn (71 mot 58 prosent) på nettet slik at familie og venner kan se dem. Det er også en høyere andel mødre enn fedre som har lagt ut bilder av egne barn (55 mot 49 prosent) og tekst og informasjon om egne barn (40 mot 35 prosent) på nettet slik at flere enn familie og venner kan se dem. Ellers er det liten forskjell mellom mødre og fedre i spørsmålene som går på å dele bilder/video av egne barn på internett.

Det er også en tendens til at jo eldre foreldrene er, desto lavere andel har lagt ut bilder, video og informasjon om egne barn på nettet. Foreldres utdanning har også betydning, og mønsteret er at de med høyest utdanning (universitet/høyskole 4 år +) er noe mer restriktive med tanke på å dele informasjon og bilder/video av egne barn.

Endringer over tid i foreldrenes delingskultur

Tabell 17 viser en sammenligning over tid når det gjelder å dele ulik informasjon om egne barn på nett. Sammenligningen gjelder for foreldre med barn i alderen 1-16 år. Det er generelt blitt mer vanlig å dele både bilder, video og tekst/informasjon om egne barn slik at både venner og familie og andre kan se det. Andelen som aldri har gjort dette, har jevnt over blitt lavere over tid blant foreldre med barn i alle aldersgruppene.

Tabell 17: Hvor ofte har du gjort følgende på nett? Tidsserie. Prosent

	ALDER												
	1-4 år			5-8 år			9-12 år			13-14 år		15-16 år	
	2014	2016	2018	2014	2016	2018	2014	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Lagt ut bilder på nettet av egne barn slik at familie og venner kan se dem													
Ofte	11	10	11	10	8	7	8	7	7	4	5	4	6
Av og til	36	32	38	36	35	40	31	26	35	28	33	23	36
Sjelden	29	34	35	30	28	34	27	35	38	37	36	37	38
Aldri	24	25	17	24	28	18	34	31	20	31	25	36	20
Lagt ut bilder på nettet av egne barn slik at flere enn familie og venner kan se dem													
Ofte	3	3	2	4	2	1	3	2	2	1	2	2	1
Av og til	19	13	17	14	17	18	15	13	17	14	18	12	18
Sjelden	30	29	33	30	26	37	27	30	29	32	35	28	34
Aldri	50	55	48	51	55	44	56	55	52	52	46	58	47
Lagt ut video av egne barn på nettet slik at familie og venner kan se dem													
Ofte	4	5	5	2	4	3	2	3	2	2	0	2	1
Av og til	14	14	19	12	14	19	9	10	18	10	12	6	9
Sjelden	16	24	28	19	26	29	13	23	26	20	24	17	21
Aldri	67	57	48	67	57	49	76	64	54	68	63	76	69
Lagt ut video av egne barn på nettet slik at flere enn familie og venner kan se dem													
Ofte	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0
Av og til	5	6	5	3	6	6	3	5	5	7	5	3	4
Sjelden	10	15	19	12	16	20	8	14	18	11	15	11	12
Aldri	85	77	75	84	77	73	88	81	75	81	80	85	84
Lagt ut tekst og informasjon på nettet om egne barn slik at familie og venner kan lese det													
Ofte	8	8	5	5	4	4	5	4	4	4	1	3	3
Av og til	31	22	25	32	30	28	25	24	23	20	24	17	27
Sjelden	27	36	36	29	31	33	29	33	37	42	37	36	37
Aldri	34	34	35	33	35	35	42	39	36	34	37	44	33
Lagt ut tekst og informasjon på nettet om egne barn slik at flere enn familie og venner kan lese det													
Ofte	1	2	1	2	1	1	2	1	2	2	1	2	2
Av og til	14	9	9	10	12	9	9	10	9	10	12	7	11
Sjelden	21	24	28	24	19	28	21	24	24	23	28	23	26
Aldri	64	65	63	65	68	62	68	65	65	65	60	68	61

Deling av tekst, bilder eller video som man angret på

Elleve prosent av foreldrene har selv sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer på mobil eller internett som de angret på i etterkant. Andelen er høyest blant de yngste foreldrene (23 prosent) og synker med alderen. Av foreldrene som er 50 år eller eldre, har syv prosent sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som de etterpå angret på.

Andelen foreldre som har sendt eller lagt ut tekst, bilder eller videoer som de har angret på, er omtrent lik som i 2016, men sammenlignet med 2014, ser vi en svak økning.

Tabell 18: Har du, ikke barnet ditt, lagt ut tekst, bilder eller videoer på mobil eller internett som du etterpå angret på? Tidsserie. Prosent

	ALDER													
	1-4 år			5-8 år			9-12 år			13-14 år		15-16 år		
	2014	2016	2018	2014	2016	2018	2014	2016	2018	2016	2018	2016	2018	
Ja	7	15	14	8	9	10	7	11	11	10	10	6	8	
Nei	93	85	86	92	91	90	93	89	89	90	90	94	92	

84 prosent av de som har angret på noe de har sendt eller lagt ut på mobil eller internett, fikk slettet dette senere.